

QORTI KRIMINALI

Imhalled Dr. Antonio Mizzi LL.D.

ATT TA' AKKUZA Nru: 18/2012

IR-REPUBBLIKA TA' MALTA

kontra

Martin Marco Baldacchino

Illum, 14 ta' Dicembru, 2016,

Il-Qorti,

Rat l-att ta' akkuza numru tmintax tas-sena elfejn u tnax (2012) miġjuba kontra l-imsemmi Martin Marco Baldacchino, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 546975M:

Fejn l-Avukat Ġenerali fl-Ewwel Kap ippremetta:

Illi fl-erbgha u ghoxrin (24) ta` Awwissu tas-sena elfejn u hdax (2011) ghall-habta tat-tlieta ta' wara nofs inhar (3.00pm) l-akkuzat Martin Marco Baldacchino mar quddiem ir-residenza tal-familja Falzon bin-numru erbgha u ghoxrin (24)

'Xalun', Triq il-Kbira, Hal-Qormi u dahal wara l-hasira li kienet qed tghatti l-bieb ta' barra ta' din l-istess residenza.

Illi l-akkuzat kellu f'idu materjal tessili imxarrab bil-fuel u lighter.

Illi kif kien wara il-bieb mohbi bil-hasira, l-akkuzat volontarjament ta n-nar lil dan il-bieb permezz tal-lighter li kellu fuqu u l-materjal tessili imxarrab bil-fuel, bl-intenzjoni li jqabbaad r-residenza fuq imsemmija u dan meta' kien jaf li gewwa kien hemm xi persuni, jew li seta' kien hemm xi persuni gewwa fil-mument tal-hruq. Sussegwentement l-akkuzat harab minn fuq il-post jigri.

Illi dan kollu sar quddiem il-kuntistabbli PC1597 Alfred Chetcuti li dak il-hin ma kienx xoghol. Pero' xorta wahda il-kuntistabbli PC1597 gera wara l-akkuzat u arrestah ftit il-bogħod minn fejn gara l-incident.

Illi dak il-hin f'din ir-residenza kien hemm Saviour Falzon, il-mara tieghu Mary Falzon, it-tifel tieghu George Falzon u xi haddiema li dak il-hin kienu qed jagħmlu xi xogħol fuq il-bejt ta' din ir-residenza.

Illi fortunatament hadd minn dawn il-persuni ma soffra griehi jew miet u dan grazzi għall-intervent ta' xi persuni li immedjatement ikkontrollaw in-nar.

Illi b'għemilhu l-imsemmi Martin Marco Baldacchino sar hati talli volontarjament ta n-nar lil dar, maħzen, hanut, dar ta' abitazzjoni, bastiment, bačil jew bini ieħor, għarix, jew xi lok ieħor, meta' hemm gew kien hemm xi persuna fil-waqt tal-hruq, iżda għalkemm ebda persuna ma tilfet hajjitha, huwa seta' jobsor li f'dak il-waqt hemm gew kien hemm xi persuna.

Ghaldaqstant l-Avukat Ġenerali, fl-isem fuq imsemmi, jakkuża lill-imsemmi Martin Marco Baldacchino, ħati talli volontarjament ta n-nar lil dar, maħžen, ħanut, dar ta' abitazzjoni, bastiment, baċil jew bini ieħor, għarix, jew xi lok ieħor, meta' hemm ġew kien hemm persuna fil-waqt tal-hruq, iżda għalkemm ebda persuna ma tilfet ħajjitha, huwa seta' jobsor li f'dak il-waqt hemm ġew kien hemm xi persuna; jitlob li jingħamel skont il-liġi kontra l-imsemmi akkużat u illi huwa jiġi kkundannat għall-piena ta' priġunerija ta' mhux inqas minn disa' snin u mhux iktar minn tnax-il sena skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 316(a) u 533 tal-Kodiċi Kriminali jew għal kull piena oħra li tista' tkun skont il-liġi tingħata għall-ħtija ta' l-imsemmi akkużat.

Fejn l-Avukat Ġenerali fit-Tieni Kap ippremetta:

Illi dakinhar tal-inċident mertu tal-ewwel Kap ta' dan l-Att tal-Akkuża u ċioe' fl-erbgha u ghoxrin (24) ta` Awwissu tas-sena elfejn u hdax (2011) għall-ħabta tattlieta ta' wara nofs inhar (3.00pm) meta l-akkużat Martin Marco Baldacchino ta in-nar lill-bieb tar-residenza bin-numru erbgha u ghoxrin (24) 'Xalun', Triq il-Kbira Hal-Qormi tal-familja Falzon huwa volontarjament ikkawza hsara f'dan l-istess bieb kif ukoll fil-hasira u il-faccata ta' din l-istess residenza, liema hsara teccedi l-elf, mija erbgha u sittin euro punt disgha u sittin centezmu (€1, 164.69).

Illi b'għemilu l-imsemmi Martin Marco Baldacchino sar ħati talli volontarjament ħassar, għamel ħsara jew għarraq ħwejjeġ ħaddieħor, mobbli jew immobbli b'dan li l-ammont tal-ħsara jiskorri elf mija u erbgha u sittin euro u disgha u sittin centezmu (€1,164.69).

Ghaldaqstant l-Avukat Ġenerali, fl-isem fuq imsemmi, jakkuża lill-imsemmi Martin Marco Baldacchino, ħati talli, volontarjament ħassar, għamel ħsara jew

għarraġ hwejjeġ haddiehor, mobbli jew immobbli b'dan li l-ammont tal-ħsara jiskorri elf mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (1,164.69); jitlob li jingħamel skont il-Liġi kontra l-imsemmi akkużat u illi huwa jiġi kkundannat għall-piena ta' prigunerija minn tlettax il-xahar sa erba' snin skont dak li hemm u jintqal fl-artikoli 325(a), 31 u 533 tal-Kodiċi Kriminali jew għall kull piena oħra li tista' skont il-liġi tingħata għall-ħtija ta' l-imsemmi akkużat.

Fejn l-Avukat Ġenerali fit-Tielet Kap ippremetta:

Illi fid-disgħa (9) ta' Gunju 2011, l-akkużat Martin Marco Baldacchino kien gie misjub hati b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali wara li fit-tnejn (2) ta' April 2011, għall-habta tal-4:45 ta' filghodu ikkommetta serq minn vettura aggravat bil-mezz, valur, hin u bix-xorta tal-haga misruqa kif ukoll talli kiser kundizzjoni li ma jagħmilx reat iehor fi zmien sittax-il xahar.

Illi bhala piena għal dawn iz-zewg imputazzjonijiet huwa kien gie imqieghed taht ordni ta' '*Probation*' għal perjodu ta' sentejn.

Illi din is-sentenza kienet res judikata.

Illi nonostante din is-sentenza l-akkużat Martin Marco Baldacchino fl-erbgha u ghoxrin (24) ta' Awwissu tas-sena elfejn u hdax (2011) għall-habta tat tlieta ta' wara nofs inhar (3.00pm) mar quddiem ir-residenza tal-familja Falzon bin-numru erbgha u ghoxrin (24) 'Xalun', Triq il-Kbira Hal-Qormi u fic-cirkostanzi ndikati fl-ewwel Kap ta' dan l-Att ta' Akkuza ta n-nar lill-bieb ta' barra ta' din l-istess residenza.

Illi b'ghemilu l-imsemmi akkuzat sar hati talli fl-erbgha u ghoxrin (24) ta` Awwissu tas-sena elfejn u hdax ikkommetta reat waqt il-perjodu ta' l-ordni ta' *'Probation'*.

Ghaldaqstant, l-Avukat Generali fl-isem fuq imsemmi jakkuza lill-imsemmi Martin Marco Baldacchino, li kiser ordni ta' *'Probation'* imposta fuqu b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati datata disgha (9) ta' Gunju 2011 ghal perjodu ta' sentejn li jibda jiddekorri mid-data tas-sentenza billi ikkommetta zewg reati fl-erbgha u ghoxrin (24) ta` Awwissu tas-sena elfejn u hdax (2011); ghalhekk jitlob li f'kaz ta' dikjarazzjoni ta' htija fil-konfront ta' dawn ir-reati msemmija fl-ewwel u t-tieni Kap tibghat lill-akkuzat Martin Marco Baldacchino quddiem il-Qorti tal-Magistrati sabiex din il-Qorti tittratta ma l-akkuzat ghar-reati li dwaru saret l-ordni ta' Probation u dan skond l-artikoli 7 u 23 (1)(b) ta' l-Att dwar il-Probation (Kap 446).

Rat l-atti kollha ta' l-process.

Illi meta ssejjah il-guri fl-1 ta' Dicembru, 2016 l-akkuzat fuq id-domanda tar-Registratur ta' din il-Qorti wige b'li hu hati skont l-Att ta' Akkuza migjuba kontra tieghu. Hu nghata z-zmien biex jikkonsidra d-dikjarazzjoni tieghu izda hu kkonferma li hu hati skont l-Att ta' Akkuza.

Illi wara din id-dikjarazzjoni l-avukati tal-akkuzat u l-avukati tal-prosekuzzjoni ttraw dan il-kaz ghal l-uniku punt li kien ghad fadal u cioe' l-piena li din il-Qorti ghandha teroga lill-akkuzat.

Illi preliminarjament ghandu jigi rilevat li l-akkuzat kien tressaq il-Qorti taht arrest fis-26 ta' Awwissu, 2011. Fis-seduta tad-19 ta' Ottubru, 2011 gie vverbalizzat is-segwenti:

"L-imputat f'dan l-istadju qed jitlob li jkun jista' jkellem lill-Ufficjal Prosekutur biex ighinu fl-investigazzjoni ta' dan il-kaz.

L-Ufficjal Prosekutur jitlob lill-Qorti awtorizzazzjoni biex ikun jista' jkellem lill-imputat.

Il-Qorti tawtorizza lill-Ufficjal Prosekutur biex ikellem lill-imputat."

Wiehed kien jistenna li l-Ufficjal Prosekutur isejjah lill-imputat. L-Ufficjal Prosekutur zgur ma kellhux ikollu problema dwar dan ghaliex l-imputat baqa' taht arrest preventiv sal-gurnata tat-28 ta' Mejju, 2012. L-Ufficjal Prosekutur spicca li matul il-kors kollu tal-kompilazzjoni qatt ma kellmu. L-Att ta' Akkuza gie pprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti fit-28 ta' Gunju, 2012 u sa dak in-nhar l-Ufficjal Prosekutur qatt ma kellem lill-akkuzat. Jirrizulta li dak l-inkontru sar fil-gurnata tal-15 ta' Novembru, 2016 mal-Ispettur James Grech u fit-18 ta' Novembru, 2016 meta l-akkuzat irilaxxa stqarrija taht gurament lill-Magistrat tal-Ghassa. Dan il-fattur ser jittiehed in konsiderazzjoni fl-erogazzjoni tal-piena.

Illi it-tieni Kap ta' Akkuza jirrigwarda l-hsara li sar min-nar li qabba l-akkuzat fil-fond hawn fuq imsemmi. Illi mid-dokument li jinsab a folio 147 tal-process jirrizulta li Saviour Falzon kien assikurat mas-socjeta' Gasan Mamo Insurance Limited ghal hsarat li setghu jigru fil-fond fejn kienet tghix il-familja Falzon. Fil-fatt is-socjeta' msemija hallset lill-assikurat taghha s-somma ta' €2,523.98. Konsegwenza ta' dan il-pagament is-socjeta' assikuratrici giet surrogata fid-drittijiet tal-assikurat taghha. Mill-atti precesswali jirrizulta li l-akkuzat hallas dak kollu dovut lis-socjeta' assikuratrici. Fil-fatt fil-5 ta' Dicembru, 2016 is-socjeta' Gasan Mamo Insurance Limited ipprezentat nota fejn iddikjarat li hi thallset ghas-saldu tal-pretensjonijiet taghha u ma ghandha ebda pretensjoni kontra l-akkuzat.

Illi ghalhekk, jonqos li din il-Qorti tghaddi biex teroga l-piena li haqqu l-akkuzat. Ghandu jinghad mill-ewwel li l-akkuzat ammetta l-akkuzi kollha migjuba kontra tieghu fil-bidu tal-guri fl-1 ta' Dicembru, 2016. Dan qed jinghad ghaliex l-akkuzat permezz tal-avukati tieghu pprezenta nota fil-25 ta' Novembru, 2016 fejn ezebixxa kopji ta' hames sentenzi moghtija minn din il-Qorti.

Illi ghandu jigi rilevat is-segwenti. Meta l-Avukat Generali pprezenta l-Att ta' Akkuza l-piena fil-minima skont l-artikolu 316(a) tal-Kodici Kriminali kienet ta' disa' snin. Dan l-artikolu partikolari kien gie emendat bl-Att numru XXIV tas-sena 2014 fejn il-piena minima giet imnaqqsa ghal perjodu ta' sitt snin prigunerija. Il-massimu baqa' l-istess - tnax il-sena. Ghalhekk, din il-Qorti trid timxi fuq il-parametri tal-piena l-aktar favorevoli lill-akkuzat u cioe' l-piena tista' tvarja minn minimu ta' sitt snin sa massimu ta' tnax il-sena.

Illi fl-erogazzjoni tal-piena apparti dak li nghad aktar 'il fuq ghandu jittiehed in konsiderazzjoni l-fatt li dak iz-zmien l-akkuzat kellhu problemi serji ta' droga li illum irnexxilu jeghleb.

Illi, fil-qosor, l-abbli avukati difensuri fit-trattazzjoni taghhom indikaw li s-sentenzi li gew ezebiti u il-kaz in ezami ghandhom hafna punti ta' xebh. Min-naha tal-Prosekuzzjoni t-tezi hi li minhabba l-fatt li l-akkuzat ammetta l-akkuzi skont l-Att ta' Akkuza, is-sentenzi in ezami ma ghandhomx x'jaqsmu.

Illi hu car li l-fatti specie ta' dawk il-hames sentenzi ezebiti huma differenti ghal xulxin kif ukoll huma differenti ghal kaz in ezami u din il-Qorti mhux ser tiddilunga fuq dan l-aspett.

Illi ghal finijiet tal-akkuzat hu mportanti jekk din il-Qorti tista' tapplika l-beneficji ta' l-artikolu 21 tal-Kodici Kriminali favur tieghu. Din il-Qorti hi tal-fehma li l-fatt li akkuzat wera li ried ighin lill-pulizija fi stadju bikri tal-kompilazzjoni hi raguni speċjali għall-applikazzjoni ta' dan l-artikolu. Il-fatt li hu ighin ffit tal-gimghat ilu ma jistax jittiehed kontra l-akkuzat. Min kif jemergu l-fatti, il-htija għal dan id-dewmin hu tal-uffiċjal prosekutur, tenut kont li l-akkuzat għamel hafna xhur taht arrest preventiv. Zewg punti oħra, huma li l-akkuzat ammetta l-htija tieghu u b'hekk ma kienx hemm il-htiega li tissejjah gurija u il-fatt li hu hallas id-danni li hu għamel qabel il-pronunzjament ta' din is-sentenza. Jigi rilevat li t-tieni Kap ta' Akkuza hu kompriz u involut fl-ewwel Kap ta' Akkuza.

Għaldaqstant, issib lill-akkuzat Martin Marco Baldacchino hati tal-ewwel zewg Kapi ta' Akkuza migjuba kontra tieghu. Rat l-artikoli 21, 316(a), 31 u 325(1)(a) tal-Kodici Kriminali u tikkundannah għal piena ta' erba' snin u sitt xhur prigunerija. Il-perjodu tal-arrest preventiv għandu jitnaqqas minn tali piena.

Dwar it-tielet Kap ta' Akkuza, wara li rat l-artikoli 7 u 23(1)(b) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta tordna li l-hati Martin Marco Baldacchino jintbagħat quddiem il-Qorti tal-Magistrati biex jigi gudikat fuq il-fatt tal-ksur ta' l-Ordni ta' Probation mahrug favur tieghu minn dik l-istess Qorti b'sentenza tad-9 ta' Gunju, 2011.

Fl-ahhar nett, rat l-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali u tikkundanna lil Martin Marco Baldacchino ghal hlas ta' elf u disghajn ewro u sebghin centezmu (€1090.70) spejjez inkorsi fil-hatra ta' periti. Tordna li jekk dawn l-ispejjez ma jithallsuhx fi zmien sittin (60) gurnata mil-lum, jigu konvertiti f'terminu ta' prigunerija skont il-ligi.

(ft) Antonio Mizzi
Imħallef

Brian Avellino
Deputat Registratur

Vera Kopja